

Kommunfullmäktiges utskott för medborgardialog, Vårdnäs

Lärandepromenad i Bestorp 2019-10-02

Diarienummer: UFM 2019-65
Tidpunkt för senaste revidering: 2020-04-22

Innehåll

1	Bakgrund	4
1.1	Utskotten; roll och syfte	4
1.2	Medborgardialog; metod, syfte och genomförande	4
1.3	Deltagare	5
2	Vad framkommer vid dialogen	5
2.1	Stopp 1: Butiken	5
2.2	Stopp 2: Korsningen Bonusvägen – Ekbacksvägen	6
2.3	Stopp 3: Järnvägs korsningen	7
2.4	Stopp 4: Äldreboendet/trygghetsboendet	8
2.5	Stopp 5: Eklunda Biograf	9
2.6	Avslutning	12
3	Återkoppling	12
4	Kontaktvägar	12
5	Bilaga 1 Utvecklingsskiss för Bestorp i Översiktsplan för landsbygden och småorterna	13
6	Bilaga 2 Lärandepromenaden i Bestorp 2019-10-02	14

1 Bakgrund

I Linköpings kommun finns sedan den 1 januari 2019 sju utskott för medborgardialog, organiserade under kommunfullmäktige. Tre utskott - Nord, Väst och Syd - finns i Linköpings tätort. Fyra utskott - Valkebo, Åkerbo, Vårdnäs och Vreta kloster - finns i Linköpings omland. Varje utskott består av sju ledamöter, som har valts av kommunfullmäktige.

Utskott Vårdnäs består av orterna Sturefors, Brokind, Bestorp och Skeda, med omland.

Bestorp ligger vid sjön Stora Rängen, cirka 22 kilometer söder om Linköping. I december 2018 uppgick folkmängden till 483 personer i tätorten och ytterligare 436 personer i omlandet.

Strax utanför Bestorps tätort ligger Sättra skola, med undervisning från förskoleklass upp till och med år 6, ett fritidshem samt öppen fritidsverksamhet. Vidare finns en förskola belägen centralt i Bestorp, bredvid trygghetsboendet. Bibliotekets bokbuss kommer till Bestorp varannan vecka och dagligvarubutiken ICA Nära är bland annat apoteksombud, spelombud och systembolagsombud.

Bestorp har byggts ut, främst under 1970- och 80-talen. Både tätorten och omlandet domineras idag av småhus. I och omkring Bestorp finns också många fritidshus. Det finns badplatser, hamn och stora strövområden och i Bestorps omland ligger friluftsanläggningen Sättravallen och naturreservaten Säby Västerskog, Sättravallens naturreservat samt Vessers udde. I samhället finns också en bio. Hösten 2015 antogs en översiktsplan för orten.

1.1 Utskotten; roll och syfte

Utskottens roll är att skapa möjligheter för de som bor och vistas i kommunen att mötas för samtal och lärande om hur respektive geografiskt område kan utvecklas. Detta i syfte att bredda och förbättra underlag för beslut, skapa förståelse och tillit samt bidra till engagemang, delaktighet och medskapande.

1.2 Medborgardialog; metod, syfte och genomförande

Utskottet har valt lärandepromenad som metod vid dialogen i Bestorp. Syftet med promenaden är att diskutera vilka möjligheter och kreativa idéer samt eventuella hinder som finns för att utveckla orten. Vidare vilka resurser som skulle krävas, vem som skulle kunna bidra med vad etcetera. Avsikten är följaktligen inte att åstadkomma olika krav- och önskelistor för vad kommunen ska göra, utan att samtala om vad alla, som olika aktörer, tillsammans skulle kunna åstadkomma.

Inbjudan till lärandepromenaden i Bestorp har skett via utskick av samhällsinformation till hushållen i och omkring orten, på kommunens webbplats och anslag på lämpliga platser i samhället. För att kunna genomföra

ett rimligt samtal under promenaden har antalet deltagare begränsats till 30 stycken.

Promenaden i Bestorp inleds vid ICA Nära och avslutas vid Eklunda Bio. Däremellan genomförs en förutbestämd promenadslinga i samhället med ett antal stopp (se bilaga 2) där dialog förs kring vad det finns för idéer om och synpunkter på hur det är att leva, bo och verka i och omkring Bestorp.

1.3 Deltagare

Totalt deltar 21 personer vid dialogen, inklusive utskottets ledamöter och tjänstepersoner från Linköpings kommun. Kontorschef samt översiktsplanerare deltar från Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen och landsbygdsstrateg, tillika moderator samt kommunsekreterare från Kommunledningsförvaltningen.

2 Vad framkommer vid dialogen

Inledningsvis hälsar ordföranden för utskottet alla välkomna till dialogen och beskriver utskottets uppdrag och syfte med dialogaktiviteten.

2.1 Stopp 1: Butiken

Vid det första stoppet diskuteras underhållet av den väg som går utanför butiken (Bonäsvägen). Ortsborna berättar att vägen ägs av Trafikverket och ställer frågan vad orsaken kan vara till att den inte ägs av kommunen. (**Se fråga 1.**) Maxhastigheten är 30 kilometer i timmen, men de boende vittnar om att många kör för fort. I perioder ställs blomlådor ut som gör att hastigheten sänks. Det finns inte någon trottoar längst vägen, där många barn passerar på väg till skolan. Överlag upplevs trafiksituationen som problematisk längs den aktuella sträckan. Översiktsplaneraren informerar om att kommunen och Trafikverket har regelbundna möten och att synpunkterna tas med till nästa gång. (**Se fråga 2.**)

Ortsborna är mycket nöjda med affären och affärsinnehavaren vittnar om många trogna kunder.

Fråga 1:

Varför äger inte kommunen Bonäsvägen och sköter underhållet?

Återkoppling (Stadsmiljökontoret, Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen, nedan kallad MoS):

Trafikverket äger vägen på grund av att vägen leder, eller ha lett till någon anläggning som är av betydelse för staten.

Fråga 2:

Höga hastigheter och trottoar saknas längs Bonäsvägen. Går det att göra något åt det?

Återkoppling (Stadsmiljökontoret, MoS):

Hastigheten är en ordningsfråga, det vill säga för Polisen. Ombyggnation är en fråga för Trafikverket, då de är ägare.

Synpunkterna har förmedlats till Polisen respektive Trafikverket.

2.2 Stopp 2: Korsningen Bonusvägen – Ekbacksvägen

Vid det andra stoppet diskuteras möjligheterna att resa kollektivt. De boende berättar att bussförbindelserna har försämrats – det är långt mellan turerna och svårt och pendla in till staden. **(Se fråga 3.)**

Vid korsningen där Bonäsvägen och Ekbacksvägen strålar samman passerar många via den viadukt som går under Albacksvägen, inte minst barn på väg till skolan. Korsningen beskrivs som otäck då flera vägar strålar samman och där barnen inte alltid är uppmärksamma. **(Se fråga 4.)**

De boende uttrycker att skolan fungerar mycket bra, något som även bekräftas av nyinflyttade på orten. Det finns ett välfungerande samarbete mellan Sätra skola och Brokinds skola.

Bollplanen är uppskattad, speciellt vintertid när den spolats. Ett förslag som lyfts är om det är möjligt att schakta ihop jord för att även skapa en pulkabacke **(se fråga 5)**. Ytterligare förslag som framkommer är att ordna en betongramp för exempelvis BMX-cykel **(se fråga 6)**.

Det finns ett så kallat Linköpingsförslag om motionsspår och utegym i Bestorp. Utskottets ordförande berättar att förslaget kommer att beredas inom kort. Antingen kommer förslaget att besvaras av tjänstepersoner vid Kultur- och fritidsförvaltningen eller behandlas av kultur- och fritidsnämnden. **(Se fråga 7.)**

När det gäller återvinningsstationen beskriver Bestorp-borna att det emellanåt är mycket skräpigt runt kärlen. **(Se fråga 8.)** De boende anmäler via webbplats till Förpacknings- och tidningsinsamlingen när kärlen behöver tömmas. En av utskottets ledamöter informerar om att det så småningom kan bli aktuellt med fastighetsnära insamling av förpackningar och tidningar, men att diskussion pågår om hur det ska lösas ekonomiskt.

Fråga 3:

Minskade möjligheter att resa kollektivt på grund av försämrade bussförbindelser och långt mellan turerna. Går det att göra något åt det?

Återkoppling (Stadsmiljökontoret, MoS):

Detta är en fråga för regionen och Östgötatrafiken, som har ett uppdrag att förse kommunen med kollektivtrafik.

Synpunkterna har vidarebefordrats till Östgötatrafiken/Region Östergötland.

Fråga 4:

Korsningen och viadukten under Albacksvägen upplevs som komplicerad och otäck. Går det att göra något åt det?

Återkoppling (Stadsmiljökontoret, MoS):

Kommunen kommer att se om några justeringar kan göras fysiskt eller genom underhåll.

Fråga 5:

Är det möjligt för Bestorpsborna att schakta ihop jord för att skapa en pulkabacke?

Återkoppling (Stadsmiljökontoret, MoS):

Detta kan inte göras på kommunens mark utan en samverkan. Inventering av kommunens pulkabackar pågår, så en aktuell fråga vi gärna möts i.

Fråga 6:

Är det möjligt att få en betongramp för exempelvis BMX-cykel?

Återkoppling (Kultur- och fritidsförvaltningen, nedan kallad KoF):

Idag finns inte någon betongramp för cykel med i Kultur- och fritids verksamhetsplan. Frågan behöver samrådats med Miljö- och samhällsbyggnad som ansvarar för verksamheter, exempelvis aktivitetsparker, lekparker med mera som riktar sig till kommuninvånare.

Fråga 7:

Hur går det med Linköpingsförslaget ”Motionsspår och utegym i Bestorp”?

Återkoppling (Stadsmiljökontoret, MoS):

Ett svar kommer att lämnas från kommunen.

Fråga 8:

Det är emellanåt skräpigt vid återvinningsstationen i Bestorp. Går det att göra något åt det?

Återkoppling (Stadsmiljökontoret, MoS):

Återvinningsstationerna städas kontinuerligt. Det är ofta ett problem att fel fraktioner lämnas på stationerna, som gör det skräpigt. Informera gärna via egna kanaler om att göra rätt.

Synpunkterna har vidarebefordrats till Förpacknings- och tidningsinsamlingen.

2.3 Stopp 3: Järnvägs korsningen

Det tredje stoppet görs vid järnvägs korsningen, mitt emellan de områden som bedömts lämpliga för bostadsbyggnation (se bilaga 1). Frågan uppkommer hur processen av byggnationer går till, utifrån den utvecklingsskiss som är framtagen.

Översiktsplaneraren beskriver att översiktsplanen är rådgivande, inte bindande. När det gäller områdena B2, B3, B4, B5 och B6/LIS27 är detta privat mark, inte kommunal. Att områden pekats ut som är lämpliga för bebyggelse betyder således inte någon garanti för att byggnation kommer att ske. Beslut om eventuell försäljning ligger i detta fall hos de privata markägarna. Om exploatering blir aktuell så kommer en detaljplan behöva tas fram över området som utreder alla aspekter av tillkommande trafik, infrastruktur, säkerhetsavstånd till Stångådalsbanan, teknisk försörjning, behov av offentlig service och så vidare.

2.4 Stopp 4: Äldreboendet/trygghetsboendet

En synpunkt som framkommer är att det är svårt för de äldre att ta sig förbi järnvägsövergången som ligger intill boendet, speciellt på vintern då det är halt (**se fråga 9.**) För övrigt när det gäller järnvägen beskrivs den i nuläget som en barriär i samhället. Frågan uppkommer om huruvida pendlingsmöjligheter med tåg till och från Bestorp skulle kunna bli möjligt. Bussturer har försvunnit från orten och pendling med tåg saknas. De boende anser att många skulle vara betjänta av detta och att pendlingsunderlaget borde vara stort, något som visat sig i tidigare undersökning som genomförts av byalaget. Utskottets ledamöter uttrycker att de kan ta frågan vidare i politiska forum.

Kontorschefen informerar om att Stångådalsbanans framtid just nu diskuteras, framförallt vid Region Östergötland och Trafikverket. Deltagarna poängterar vikten av att det verkligen händer något när det gäller möjlighet till pendling och framförallt att järnvägen inte läggs ner eller tas bort. Att ha möjligheten att

resa med tåg och buss är ett viktigt sätt för att få en levande landsbygd. (Se fråga 10.)

När det gäller förskolan som ligger precis intill äldreboendet beskrivs den som välfungerande. Ibland har det emellertid varit svårt att rekrytera personal vid förskolan, såväl som vid trygghetsboendet. De boende framför att det kan ha med bristande kommunikationer att göra. Boende och arbetstillfällen i och runt orten förutsätter idag att man har bil.

Fråga 9:

Svårt för äldre att ta sig över järnvägsövergången. Går det att göra något åt det?

Återkoppling:

Synpunkterna har vidarebefordrats till Trafikverket.

Fråga 10:

Är det möjligt att ordna pendlingsmöjligheter med tåg till och från Bestorp?

Återkoppling:

Synpunkterna har vidarebefordrats till Östgötatrafiken/Region Östergötland.

2.5 Stopp 5: Eklunda Biograf

Lärandepromenaden avslutas vid Eklunda Bio med fortsatt diskussion och fika.

Eklunda som bildades som förening 1924 bedriver bland annat biografverksamhet, har en hög nyttjandegrad och ”håller igång finkulturen på landsbygden”. De som är engagerade i verksamheten berättar att bidragssystemet för 2020 är oklart för Eklunda Bio. De har, trots löfte, ännu inte fått besked om vilken typ av bidrag de kan få för att kunna hålla lokalen igång. Utskottets ordförande berättar att bidragsformerna just nu görs om. (Se fråga 11.)

Vad gäller övrig kultur och fritid diskuteras aktiviteter för ungdomar. Bland annat finns

dansgrupp för ungdomar i Eklunda. En representant från församlingen berättar att man planerar för en barn- och ungdomsfilmfestival i början av nästa år.

Förfrågan uppkommer om det finns planer på att starta fritidsgård på orten och hur planerna rent allmänt ser ut på mindre orter på landsbygden. Utskottets ordförande berättar om den översyn av fritidsgårdsverksamhet i Linköping som pågår men att det inte troligt att en kommunal ungdomsgård blir aktuellt på landsbygden. Ett alternativ är istället att driva verksamhet ideellt med föreningsbidrag. **(Se fråga 13.)**

Ytterligare ett förslag som uppkommer är att anlägga frisbeegolfbana och beachvolleyboll, för ungdomarna på orten. **(Se fråga 12.)**

Bokbussen kommer till Bestorp varannan vecka. De boende uttrycker att bokbussen, med kunnig och hjälpsam personal är mycket uppskattad, särskilt bland barnen. ”Det är en högtidsstund för barnen”, säger en ortsbo.

En fråga som ställs är vad som är planen med de hus som står övergivna vid Sätrevallen och antas vara kommunens. Vidare finns en fråga om skötsel av området kring dem och vem som äger marken. Kontorschefen hänvisar till möjligheten för intresserade att ta kontakt med kommunens fastighetsförvaltare, förslagsvis via Kontakt Linköping.

När det gäller badplatsen i Bestorp efterfrågas skötselplan för nästa år. En ortsbo uttrycker bland annat att sanden behöver fyllas på, att bryggorna behöver ses över, att gallring av träd och sly behövs och att omklädningshuset behöver renoveras. En byalagsrepresentant berättar att badplatsen är kommunal men att det är byalaget som med erhållna medel från kommunen sköter driften. Frågan uppkommer om bidraget kommer per automatik nästa år. **(Se fråga 14.)**

En annan aspekt när det gäller badet är att det ibland kan bli parkeringskaos när det är mycket gäster både vid badet och Eklunda, eftersom badgästerna är hänvisade till bions parkeringsplats. **(Se fråga 15.)**

När det gäller båthamnen pågår för närvarande sanering av hamnen. Representanter från båtklubben berättar att samarbetet och dialogen med kommunen har varit mycket bra i samband med saneringen. Båtklubbens ambition och vilja är att återställa och göra platsen ännu lite bättre efter saneringsarbetet. Ett exempel på förbättring är att toaletten inte har varit tillgänglig för andra än medlemmar. Nu sker en ombyggnation med tillgänglighet även för icke-medlemmar. Klubben skulle även vilja utveckla verksamheten med en ny kajakbrygga och efterfrågar möjligheten att få bidrag av kommunen till detta. De fina vattendrag som finns i bygden skulle kunna nyttjas ännu bättre. **(Se fråga 16.)**

Fråga 11:

Hur kommer bidragssystemet från kommunen att se ut för Eklunda Bio i framtiden?

Återkoppling (KoF):

Föreningarna kommer att erhålla uppdragsstöd för sin verksamhet:

Uppdragsstöd är inte ett sökbart bidrag, även om initiativ kan komma från en förening. Utdelning av uppdragsstöd sker i dialog med Kultur- och fritidskontoret och beslut om utdelning tas av kultur- och fritidsnämnden.

Kultur- och fritidsnämnden kan besluta om uppdragsbidrag till föreningar som bedriver en kontinuerlig kultur- eller fritidsverksamhet vilken:

- Kompletterar, utökar eller ersätter den kulturverksamhet som bedrivs i kommunal eller annan regi.
- Är utåtriktad och av stort intresse samt till nytta för kommuninvånarna.

Fråga 12:

Är det möjligt att anlägga frisbeegolfbana och beachvolleybollbana för ungdomar i Bestorp?

Återkoppling (Stadsmiljökontoret, MoS):

Lämpligheten prövas av kommunen när en ansökan kommer in.

Fråga 13:

Är det möjligt att starta fritidsverksamhet på orten och hur ser planerna rent allmänt ut på mindre orter på landsbygden?

Återkoppling (KoF):

Frågan behöver utredas innan svar kan ges.

Fråga 14:

Badplatsen är kommunal men sköts av byalaget. Kommer bidraget automatiskt nästa år?

Återkoppling (KoF):

Föreningen har skickat faktura på detta då det är en ersättning för utfört uppdrag, inget bidrag i vanlig betydelse. Frågan kan diskuteras med föreningen som ansvarar för badet.

Fråga 15:

Det kommunala badet saknar parkering och använder Eklundas parkering. Ibland trångt. Går det att göra något åt det?

Återkoppling (KoF):

Kultur- och fritidsförvaltningen har idag inget annat förslag på lösning. Det är svårt att hitta lämplig yta för parkeringsplats. Det är bilförarens som har ansvar för sitt fordon och hur bilen parkeras.

Fråga 16:

Klubben skulle även vilja utveckla verksamheten med en ny kajakbrygga och efterfrågar möjligheten att få bidrag av kommunen till detta. Är detta möjligt?

Återkoppling (KoF):

Bidrag ges inte till båtklubben från Kultur- och fritidsförvaltningen. Önskar klubben utveckla sin verksamhet kan kontakt tas med Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen.

2.6 Avslutning

Utskottets ordförande tackar avslutningsvis alla för att de kommit och för det engagemang som visats.

3 Återkoppling

Dokumentationen från dialogen kommer att skickas ut till deltagarna och finnas tillgänglig på kommunens webbplats. De synpunkter och frågor som framkommer vid dialogen förmedlas internt i kommunen och till berörda externa parter. Därefter sammanställs uppkomna frågor och inkomna svar i ett dokument som kommer att finnas tillgängligt på kommunens webbplats.

4 Kontaktvägar

E-post: kontakt@linkoping.se

Telefon: 013 – 20 60 00

Webb: www.linkoping.se/kontakt

5 Bilaga 1 Utvecklingsskiss för Bestorp i Översiktsplan för landsbygden och småorterna

6 Bilaga 2 Lärandepromenaden i Bestorp 2019-10-02

Stopp 1: Butiken

Vad finns att säga om:

- Butiken i Bestorp
- Om kommersiell service i stort

Stopp 2: Korsningen Bonusvägen – Ekbacksvägen

Vad finns att säga om:

- Trafik och pendling
- Utblick: område B9, B10 och B11 (se utvecklingskiss nedan)
- Utblick: "Multibollplanen", U1 (se utvecklingskiss nedan) i slutet av Lindbacksvägen
- Utblick: Skolan i Bestorp
- Utblick: Återvinningen

Stopp 3: Järnvägskorsningen

Vad finns att säga om

- Område B2, B3, B4, B5 och B6/LIS27 (se utvecklingskiss nedan)
- Utblick: Vad finns att säga om område B7 och B8 samt S1 (se utvecklingskiss nedan)

Stopp 4: Äldreboendet

Vad finns att säga om

- Äldreboendet i Bestorp
- Barnomsorg/förskola
- Utblick: Hamnen
- Utblick: Stationsområdet

Stopp 5: Eklunda bio

Vad finns att säga om:

- Eklunda bio och annat vad gäller kultur och fritid i stort i Bestorp
- Utblick: Badet